

INSIDE STORIES

22-08-2008

tekst en regie
Peter de Graef

Scène Eén

Een huiskamer...

Riek zit te rommelen met boeken over, wiskunde, ontvangers en een breiwerkje van koperdraad.

Hij is een wat oudere man. Zijn lichaam is dikker dan zijn gelaat zou doen vermoeden. En aan zijn kleding kan je opmaken dat het hem goed gaat.

Hij moet geld hebben.

Vlakbij bevindt zich een vrouw van een jaar of vijftig. Laten we haar Frieda noemen.

Bul *Muziek ... Overvoice ...*

Wij dromen ...

Allemaal.

Uitsluitend.

Voortdurend.

Dromen...

Wat wij als werkelijkheid ervaren is alleen maar een droomachtige interpretatie van een toevallige hoop gegevens....

We tegelijkertijd de producent van de droom waarin we leven wij acteren er in en we zijn de toeschouwer.

Ik weet dat ik hiermee niks nieuws zeg.

Iedereen heeft dat al wel's gehoord.

Maar niemand begrijpt het.

Iedereen denkt nog altijd dat als ze ergens een tafel zien staan dat er dan ook een tafel staat.

Riek *(De telefoon gaat.*

Hij probeert er niet op te reageren. Neemt uiteindelijk toch op)

Ja?

Riek!?

Zijt gij dat!?

Hallo, Gerda, liefje... zeg het maar...

Zeg het maar, zeg het maar, ik sta hier in het midden van de stad met alles wat ik gekocht heb en ik sta al makkelijk tien minuten op een taxi te wachten en die komt maar niet...

Goh, wat vervelend voor je...

En een bus ga ik niet pakken. Ik heb van m'n hele leven nog geen bus gepakt dus daar ga 'k nu ook niet mee beginnen... Wat zijt gij aan het doen?

Niks belangrijks...

Nee... ik vraag: wat zijt g' aan het doen?
Hebt ge die rommel van gisteravond al opgeruimd?

Ik was de krant aan het lezen.

De krant aan het lezen? Werkaanbiedingen?

Werkaanbiedingen?
Daar was ik nog niet.

Waar zijt ge dan...

Sportpagina's...

Kom me dan maar halen. Kom me dan maar onmiddellijk halen, pak de auto en zorg dat g' hier staat. Als gij denkt dat God U op de wereld heeft gezet om een heel leven sportpagina's van kranten uit te vlooiën, dan kunt g' U beter een beetje nuttig maken door iemand die wel wat probeert te maken van zijn leven een handje toe te steken...
(Hangt op)

Ja, ik kom er aan.
Ik kom je halen.
Ik doe mijn schoenen aan en ik ben er.
Ik vertrek nu onmiddellijk...
Tot zo...
(*Legt de hoorn neer, gaat nors op de bank zitten*)

Bul (*Overvoice*)
D'r staat geen tafel als ge ergens een tafel ziet ...
Ge beleeft geen tafel ....
Ge beleeft in neen vage mengeling van alles wat ge ooit in verband met tafels hebt meegemaakt ... de ene ziet feestelijke verlichting, gelach, rosbief met groentenkrans ...
Of ge beleefd de geborgenheid van een leeslamp. Studie, rust, stilte en geestelijke verukking,
of hard worden neergedrukt kunt ge ook beleven , terwijl ge wordt gemarteld of verkracht, ge hoort uw eigen gegil weerkaatst door het nabije tafelblad
... de vage paniek die u sindsdien overvalt wanneer ge soms een tafel ziet.

D'r is oefening nodig ...
veel en zorgvuldig oefenen.
Om alleen maar een tafel te zien als er ergens een tafel staat ....

Riek Maar Gerda, dat ik geen baan heb wil niet zeggen dat ik wild inzetbaar ben

als chauffeur, of kruier, of boodschappenjongen, of wat dan ook...
Jij werkt toch ook niet...
Ja goed, het geld waarvan we leven komt van jouw vader, maar moest het van mijn moeder gekomen zijn zou ik jou ook niet als een soort van butler voor me laten werken...
(Roept richting de telefoon:)
Ik heb ook dingen te doen, weet je!
Je wil toch zo graag dat ik iets doe met mijn leven... dat ik er gestalte aan geef... hoe wil je dat ik daar ooit in slaag, als jij me voortdurend laat opdraven...

Frieda O.K.!
Mooi.
Dus: jij wil loskomen van die vrouw.
Dat kan.
Omdat zij zo'n dominant figuur is. Zo'n egoïst.
Prima! Dat is een hele legale verzuchting...
Maar je moet begrijpen: dat de egoïst die jij in haar ziet, hallo... die jij in haar ziet, alleen een weerkaatsing is van je eigen egoïsme. Zij is dominant, maar jij bent met evenveel agressie, onderdanig, slachtofferig. Jullie houden elkaar in een stalen greep.
(Naar het publiek:)
Hij hoort mij niet.
Het is hopeloos.
(Tegen Riek:)
Als je het idee dat je waardeloos bent, waar je nu zo aan vastklampt, probeert te...
(Zucht, dan weer naar het publiek:)
Het is zo simpel.
Ik kan het van hier heel duidelijk zien...
Hij moet alleen maar beseffen dat hij het prettig vindt om een nul te zijn.
Alleen maar beseffen!
Klaar!
(Blaast)
(Tegen het publiek)
Ik had het me heel anders voorgesteld...
Ik dacht dat het veel rustiger ging zijn. Maar echt, een leven als mens is vakantie in vergelijking met wat ik nu meemaak.
En ik weet de helft van de tijd niet wat ik moet doen...
Hoe ik kan helpen.
En ik wil helpen...
Bovendien ziet ge alles aankomen...
Je wéét op voorhand wat er gaat gebeuren...
Zoals nu bijvoorbeeld gaat de tele...
(De telefoon gaat, Riek schrikt op)
... foon.

Riek *(Graait de hoorn van de haak en roept:)*
Ja ik kohom!
Heb ik toch gezegd!

Gatferdamme... Ik kan m'n sleutels niet vinden...

Wat?

...

...oh sorry, nee ik dacht dat u iemand anders was...

...

Nee, jawel! Jawel, dat is hier.

Neem me niet kwalijk, maar we worden hier lastig gevallen door... nou ja, laat maar...

Wat kan ik voor u doen?

Ja...

...

aehae...

(Laat zijn sleutels vallen)

Enne... hoe heet jij dan?

Isolde... en jij bent mijn dochter, zeg je...

...

Luister, Isolde ...

Ik denk niet dat ik je kan helpen O.K.!?

Goedemiddag...

(Riek staat enige tijd afwezig voor zich uit te staren dan loopt hij resoluut de coulissen in en begint daar onder het slaken van kreten allerlei dingen kapot te gooien.)

Frieda Gewoon blijven zitten en ademen...
Meer moet je nu niet doen, O.K.?

Riek Ik kan dit niet...
Ik ben hier niet tegen opgewassen.

Frieda En probeer misschien ook je lichaam een beetje te ontspannen, ja?

Riek Waarom!?
Waarom nu!?
Ik dacht dat ik het vergeten was.
Ik dacht er niet meer aan.
Ik was het kwijt.
Ik probeerde gewoon gelukkig te worden, zoals iedereen.

Frieda Dit was allemaal voorzien, hoor.
En ergens heel diep van binnen weet je dat nog een beetje...

Riek Het stomme is: je blijft altijd geloven dat er ooit iets gaat voorvallen
waardoor je ineens... zichtbaar wordt of zo.
Waardoor je boven alles uit en over alles heen wordt getild.
Al was het maar door het winnen van de Staatsloterij...

Frieda Daarvoor moet je eerst een lot kopen; jij koopt niet eens een lot...

Riek Maar ja... ik koop niet eens een lot...

Misschien moet ik nu onmiddellijk m'n jas aantrekken en zo'n lot gaan scoren...

Frieda Dat is niet de bedoeling...

Riek ... om mijn gedachten te verzetten.

Frieda Je mag denken wat je wil; zo lang je het maar niet doet...
Als je in gedachte een lot wil kopen; ga je gang...
En laat jezelf dan maar meteen winnen... In gedachte!
Champagne, bloemen...
Doe maar! ...geniet!

Riek Als kind heb ik mij mijn hele jeugd voorgenomen om ooit 's... samen te gaan leven met een vrouw zonder ruzie...
Al was het maar een jaar of zo.

Frieda Ja, jullie kinderen...
Jullie denken maar raak...

Riek Ik schaam me.
En ik voel me zo waardeloos.
...
En tegelijkertijd heb ik nu onbeschrijfelijk veel zin om iets onvoorstelbaars te doen...

Frieda Als je maar blijft zitten...

Riek ...ik weet alleen niet wat.
Iets waardoor iedereen ineens op mij gaat letten...
Waardoor de mensen gaan vragen 'He Riek, wat is er nu met jou, dat je zo iets onvoorstelbaars hebt gedaan...'
En dan, als iedereen met belangstelling op kijkt om naar mij te luisteren, dan vertel ik hoe het zit met Isolde en haar moeder Odette ...

Frieda Dat zou mooi zijn, inderdaad.

Riek Misschien is dat wel de bedoeling!
Misschien is dit wel de zin van heel mijn bestaan, om mij uiteindelijk zo ver te krijgen, zo op van frustratie en teleurstelling in mezelf en in die hele klotensamenleving waarin ik mijn lullige leventje heb geleid, dat er zich uiteindelijk een enorme brok kracht uit mij loswrikt, een klonter ongecontroleerde oerdynamiek die mij aan mijn borstbeen omhoog tilt, mij op mijn poten knalt en me doet zeggen, 'genoeg!'

Frieda Zitten.

Riek *(gaat weer zitten)*
Tot hier en niet verder!

Mooi zo.

Riek Maar ja, dat heb ik al zo vaak gedacht.

Frieda Te lourdes op de bergen
Verscheeene, in een grot
Vol gland en vol luister
De moeoeoe...

Riek Honger...

Frieda ... der van God

Riek Goesting in warm eten.
Ik krijg altijd goesting in warm eten van verdriet.
En dan zien de mensen je eten en dan geloven ze niet dat je verdriet hebt.
Ik weet niet of er nog wat is...;
(Haalt ergens een zak vandaan, kijkt wat er in zit, laat 'm voor z'n voeten vallen)
Aagh!Aardappels met scheuten. Daar heb ik ook geen zin in. Alsof je een bord bejaarden met kinderen gaat klaarmaken.
(Tegen de aardappels:)
Loosers!
Zien jullie dan niet dat het hopeloos is.
Wat waren jullie nou van plan, hè, met die scheuten!?! Wat hadden jullie nou in gedachten? 'Wij zijn hier aan het uitdrogen, we moeten iets ondernemen, we gaan alles wat we nog aan kracht in onszelf kunnen vinden in zo'n natte scheut proppen en die de wijde wereld insturen met de opdracht 'zoek moeder aarde'...
We zitten hier drie hoog! Onnozelaars.
Het dichtstbijzijnde stukje volle grond is midden op de rotonde aan het einde van de straat hier. Dat is nog minstens driehonderd meter, hoor, dat je te groeien hebt.
En dan moet je ook nog die rotonde oversteken... Daar komen constant camions hun eigen draaien...
Idioten!

Frieda Probeer misschien even op te houden met projecteren.
En kijk alleen maar.
Die aardappelen maken zich namelijk niet boos, die doen gewoon.
Zich niet bekommerend om wat voor resultaat dan ook...
En als jij nu ook gewoon maar doet, dan gebeuren er soms dingen van een volslagen andere orde...

Riek *(Nog steeds tegen de aardappels:)*
Weet je wat...
Ik zal jullie wel brengen!
Maak je maar geen zorgen meer.
Wacht, ik pak effe m'n jas en m'n schepje...
En wij gaan jullie planten, O.K.?

(Trekt zijn jas aan)
In het plantsoen...
M'n jas, m'n schepje en ik.
Wij gaan jullie planten...
(Gaat moedeloos op de stoel zitten)
Kom maar, aardappels...

Frieda Zitten.
(Riek gaat zitten. De engel legt zijn hand op Riek's schouder. Riek valt als een blok in slaap)
(We horen het begin van de pavane van Frieda Ravel)

Riek *(Dan word er geklopt. Riek schrikt wakker)*
Wie kan dat nou zijn...
Da's vast God de Vader, die intuïtief heeft aangevoeld dat ie met mij te ver is gegaan, en die zich komt excuseren.
(Knijpt zijn ogen stijf dicht en bidt:)
... laat het alsjeblief God de Vader zijn...
Of laat het op z'n minst iemand zijn met een goed bericht, alstublieft. Een goed bericht. Een goed bericht graag. Dank U.
(Er word weer geklopt; werkelijk hard geklopt)
(Riek trekt de deur open en roept woedend in de opening)
Kan je nu 's geen drie seconden wachten tot ik...

Bul *(Stort zich naar binnen, gooit Riek aan de kant, en knalt de deur achter zich dicht, slaat op de schakelaar het licht uit en duikt achter de bank)*
Bukken!
Plat!
Plat!
Ze schieten je verrot als ze beweging zien.

Riek Wie?

Bul Riek! Geen vragen nu, doen wat ik zeg... sssst!
(Fluistert:) Ze zitten hiernaast...
Ze hebben me de voortuintjes zien inlopen...
...enchaafandieteurwech!
Idioot...
(Een tijdje is het stil)

Riek *(Doet het licht weer aan)*
Ik geloof er de ballen van.

Bul Nee!?

Riek *(Doet de deur weer open)*
Donder op.
...
Wat heb je nu weer nodig? Geld? Eten? Onderdak...

Bul Eén nachtje maar...

Riek Vannacht niet.

Bul *(Laat zijn hoofd zakken)*
Riek, 't is koud buiten.
Het gaat vriezen hebben ze gezegd.

Riek Het is half juli!

Bul Wablieft!?

...

Ja, maar d'r hangt een... lagedrukgebied boven IJsland en dat brengt een polaire (depressie onze kant op, die...)...

Riek Hou je mond...
(Bul gaat snel zitten)
...om te beginnen, O.K.!?

Bul ...
IJsland is koud, hoor!

...

Waarom denk je anders dat ze dat IJsland hebben genoemd...

...

IJs-land.
Brrrrr.
En ik ben tenslotte geen pinguïn, toch?
Of vind jij van wel?
(Riek kijkt 'm onbewogen aan)
Vind jij dat ik een pinguïn ben?
Ik voel me nochtans geen pinguïn.
Pinguïns eh... die voeden zich voornamelijk met ...
Hei! Hei, hei, hei, hei, hei! *(Tastend in z'n broekzak)*
Wat hebben we hier!?
Een marsreep...
Kunnen we delen...
Of zal ik hem helemaal aan jou geven?
Ik geef 'm helemaal aan jou...
(Haalt een marswikkeltje uit zijn zak)
O-ho.. de reep is eruit...
maar 't is nog een hele goeie wikkeltje! Die mag jij hebben.
Kijk! Helemaal voor jou. *(Schuift met een voorzichtige vinger de marsreepwikkeltje over de vloer richting Riek)*
Geen gezeur meer...
's Toch een mooi eh... etuitje;
voor je leesbril of zo...
's toch hip!

...

Oh!
Dat moeten we doen, Riek!

Etuis! Riek.
Etuis!
Voor balpennen, voor brillen, voor papieren zakdoekjes... voor laptops...
Etuis met prints erop.
Deze wereld gaat ten onder aan een erbarmelijk te kort aan etuis.
En we nemen goed materiaal deze keer. Duur materiaal! En dure prints
ook! De beste!
Prints van repen! Van soepen! Ben and Jerry-brillenkokers, bijvoorbeeld!
Een goudmijntje volgens mij...

- Riek *(Buiten proporties razend)*
D'R UIT! D'r uit. *(Schopt hem terug de deur uit.)*
Ik wil jou nooit meer zien!
NOOIT MEER! Is dat duidelijk!? NOOIT MEER!
- Bul *(Ze zijn ondertussen op de gang. Riek slaat Bul, maar Bul duikt net op tijd weg, waardoor Riek door de deur slaat, Riek staat te dansen van de pijn in z'n knokkels)*
Sjeesus Riek, als die in mijn oog was geweest ....
- Riek Altijd draait alles alleen maar om jou!
Jij ben gewoon stekeblind voor wat er buiten jou aan de hand is! Het idee komt niet eens bij je op dat andere mensen misschien ook wel 's iets nodig zouden kunnen hebben.
- Frieda Ga door, hij kan het hebben...
- Riek Jij bent al je hele leven zo onder de indruk van je eigen zielige behoeften, dat je het contact met de werkelijkheid al eeuwen kwijt bent; je hebt het zelfs nooit gehad, contact. Met wat dan ook.
Ik heb het gehad! Is dat duidelijk? Ik ben klaar met jou!
(Komt weer binnen doet de deur dicht)
- Bul *(Komt meteen achter Riek aan, mee naar binnen)*
Nee, maar Riek...
- Riek Wat!? Wat ga je hier nou op zeggen? Hè.
Wat ga je nu zeggen?
- Bul Ik heb niks nodig deze keer, Riek...
Ik kwam zo binnen, omdat... grapje
Ik hoef helemaal niks, ik, ik, ik...
- Riek '...ik slaap wel op de grond' is dat wat jij gaat zeggen nu?
- Bul . als dat zou kunnen...
- Riek *(Doet hem na)* 'En als jij gegeten hebt, Riek, misschien kan ik dan wel afruimen of zo nadien, want die kaaskorstjes die hoef je niet weg te gooien hoor, die eet ik dan wel op' ...

Bul   Hoe weet jij dat!?

Riek   Dat weet ik toch...

Frieda   *(tegen het publiek)*
 ‘De intuïtieve geest is een Godsgeschenk en het rationele verstand is zijn trouwen dienaar .... Wij hebben een maatschappij geschapen die de dienaar vereert en het geschenk is vergeten.’ Albert Einstein

Het is nooit de bedoeling geweest, weet u! Dat wij mensen zo diep zouden vallen. Het verstand had nooit zo machtig moeten worden. Het verstand is maar iets om boodschappen mee te doen, eigenlijk. Om lijstjes te onthouden. Het verstand is een biochemische zoekmachine. Niet ontworpen om beslissingen te nemen. Om te beslissen moet je voelen... Maar het is leuk speelgoed, het verstand. Vooral als je het ernstig begint te nemen. Als het verstand zichzelf wijsmaakt dat het ‘de waarheid’ kan formuleren...

Riek   Bul...

Frieda   ...en ook wat niet waar is...
(Lacht Homerisch!)

Riek   *(Bul heeft inmiddels de wikkel opgeraapt en weer in zijn zak gedaan)*
 ...
 Bul, alsjeblieft, ga weg!
 Ik heb hier niks meer...
 je hebt alles al...
 Buiten kan je veel meer vinden...
 Ga naar Mc Donalds...
 daar puilen de vuilbakken uit van de koolhydraten.

Bul   Nee, maar Riek, echt, ze zitten achter me aan...

Riek   Maar wie, in Gods naam!?
 Wie gaat nou de moeite doen om achter jou aan te zitten!?
 Wie gaat zich daar nou toe verlagen...

Bul   O.K., dan ga ik wel naar een andere stad. *(Begint te huilen)*
 Zit niks anders op.
 ‘This place is too small for the two of us’ ...

Riek   Bul alsjeblieft; laat me toch met rust...
(Begint ten einde raad ook te huilen)

Bul   Wat zeg je?

Riek   Laat me nou voor één keertje met rust.
 Ik zal het je nooit meer vragen nadien...

Beloofd.

Bul Hei, Riek...
Moet je horen,
Nou effe serieus...
Ik vertel je een plan...
Ja!?
Ik weet iets wat niemand weet.
Einde van alle zorgen...
Maar ik kan het niet alleen.
(Riek krijg een tweede huilaanval)
Ik heb nog één, éh... mannetje nodig.
Riek!?
Hei, hou nou 's op met janken, joh.
Riek, ben jij dat mannetje.
Ben jij dat mannetje, Riek!?
Dat mannetje dat ik nodig heb!?

Riek Ga je me dan daarna met rust laten!?

Bul Tuurlijk!
Zal wel moeten.
We mogen nooit meer samen gezien worden, nadien.
Nooit meer. Hoor je!?
Nooit meer.
Of we hangen!

Riek Waar gaat het over...?

Bul Luister, ik heb een plan...
Zoekt tevergeefs in de zakken van zijn kleren naar een papiertje; een plan....!?
Kan ik hier blijven slapen...

Riek Kom maar...

(Bul en Riek af)

Scène Twee

- Bul *Muziek / Overvoice Bul./ Op het scherm achter wordt een kluisjeskamer getekend*
- Als we in ons binnenste zouden gaan kijken naar wie of wat het is in ons, dat het leven droomt ... dan zullen we daar niet één duidelijke figuur vinden die zo maar een beetje raak associeert bij alles wat hij ziet ... Daar zit een hele bende! Met ieder zijn eigen manier van dromen De belangrijkste is degene die we zouden willen zijn, die we hopen te zijn, die we proberen te zijn. Goed, vriendelijk, slim, mooi ... . Degene die we denken al te zijn ... hofflijk en met een goed gevoel voor humor ... Daarachter staan al diegenen die we niet willen zijn, boos, jaloers, kinderachtig, oordelend, enz. Elke keer als er iets mis gaat springt één die achterste te voorschijn en gaat achter het stuur zitten van uw leven. En het leven zelf zorg er voor dat er voortdurend vanalles mis gaat ...
- Bul *(We horen alleen zijn stem.)
(Tonk! Tonk! Tonk! Klopt van onder met zijn knokkels tegen de onderkant van de toneelvloer)
Zo, nu hier nog door en dan zijn we binnen...*
- Riek Wie zegt dat!? Kan makkelijk een stuk bekisting zijn die ze hebben laten zitten en dan begint hierachter vierentwintig meter beton waar we van z'n leven niet door heen komen.
- Bul Luister *(Tonk! Tonk!Tonk!Tonk!Tonk)* Hol!
D'r is niks hierachter. Zo hol als een zieke kies.
- Riek Dat is lucht!

Bul   Dat zei ik toch!

Riek   Een bel lucht waar we toOdettellig op terecht zijn gekomen zijn. Een
luchtbel in het beton. Ik zweer het je. Jij denkt toch niet dat ze...
*(Een elektrische boor word in het beton gedrukt 'GRIRGRIRGRIRGRIR-
GRIRGRIRGRIRGRIR!' en van onderuit door de toneelvloer gedrukt.)*
*(Frieda staat vanuit zijn hoge positie boven het tafereeltje rustig te
beluisteren)*
Jij denkt toch niet dat ze...
(Dan volgt een wipzaagje... GRIRGRIRGRIRGRIRGRIRGRIRGRIR!)

Bul   *(over het geluid van de zaag heen.)*
DAT ZE WAT!?

Riek   DAT ZE DAT VANONDER NIET BETER GAAN BEVEILIGEN!?
DAT ZE DAAR ALLEEN MAAR EEN GRENEN VLOERTJE OP
HEBBEN LIGGEN!?

Bul   IK DENK HELEMAAL NIKS!
IK DOE GEWOON.
(Het zaagje breekt)
Shit...

Riek   Dan zal dit het laatste zijn wat je 'gewoon doet.' Daarachter zit beton. Ik
zweer het je. Beton! ...weet je, al die bunkers uit de Tweede
Wereldoorlog... waarom die d'r nog staan, overal in die weien en in die
bossen en duinen over heel Europa... eh!? Weet je waarom die d'r nog...
omdat ze van bet...
(GRIRGRIRGRIRGRIRGRIRGRIRGRIRGRIRGRIRGRIRGRIRGRIRGRIR)
VAN BETON ZIJN! *(GRIRGRIRGRIRGRIRGRIRGRIRGRIRGRIRGRIR)*
*(De zaag beschrijft een mooie cirkel die vervolgens als een soort putdeksel
in de toneelvloer zakt waardoor we een gat krijgen)*

Bul   Wow! Howhowhow.
Wacht joh! Wacht!
Wacht nou effe!
Niet zo snel.

Riek   Wat nou, straks gaat die bank open, komen d'r mensen binnen en dan
staan we daar!?

Bul   Ik moet eerst even kijken of er geen lasers zijn.

Riek   Wat zeg je...

Bul   Effe checken of er geen lasers zijn.

Riek   *(D'r komt mist uit het gat die zich over de grond verspreidt)*
Maar... als ze al lasers hebben geplaatst dan toch niet over de vloer!? Ze
verwachten toch niet dat iemand via de vloer...

- Bul *(Komt uit het gat...)*
(Voor de blokken met kluisjes zie je kriskras laserstraaltjes in de rook oplichten)
- Riek Moet dit allemaal naar binnen? Waar heb je spullen voor nodig... die gasflessen en die branders...
Hei, kereltje, ik ga hier niet in m'n ééntje al die dingen naar boven zitten duwen hoor! Dat krijg je op mijn leeftijd niet meer van me gedaan...
- Bul Hei Riek, je moet 's komen kijken.
- Riek Niks d'r van! Ik kom niet kijken. Eerst moet die rommel naar boven. Dan kom ik kijken.
Djiezies! Dat impulsieve gedoe van jou...
Bij een hachelijke onderneming als deze moet je op z'n minst zorgvuldig te werk gaan. Stap voor stap...
- Bul En ik zeg dat je 's moet komen kijken...
- Riek Nee! Nee! Nee! En nog 's nee; Ze mogen me martelen, ik kom niet kijken.
Uit principe niet... Ik laat me niet commanderen. Bovendien heb ik massa's kranten gelezen. En daaruit heb ik heel wat kunnen opmaken in verband met overvallen. En dat ga ik nu niet allemaal zo maar weggoaien, omdat één of andere idioot tegen me zegt dat ik 's moet komen kijken...
(Bul trekt 'm aan zij kraag uit het gat)
(Verbluft)
Ze hebben toch lasers...
- Bul Jep.
(Loert met een kennersblik naar de lasers, dan gaat hij op de grond kloppen, zoals een dokter op de borst van iemand met tbc. Pakt de boor en gaat ergens op een totaal absurde plek een gaatje boren, zet drie grote passen, haalt een zwarte stift uit zijn borstzak, zet een kruis op de vloer, zet vervolgens het dopje weer op de stift en steekt de stift in het gaatje. Dan pakt hij een forse hamer en geeft een ontzettende dreun op dat kruisje. De stift schiet twintig meter de lucht in en de lasers floepen uit...)
Wat een sukkels zeg, die lui van de beveiliging hier. Die moesten ze nou arresteren. Is dit beveiligen!?
Zelfs een meisje komt hier binnen....
- Riek O.K. Waar beginnen we.
- Bul Hei... *(Dreigt Riek dood te kietelen)*
We zijn binnen hè, 'Meneertje zesentwintig meter beton'.
- Riek Oh! Niet doen! Niet... Ik kan daar niet tegen...
- Bul O.K. Waar beginnen we?
Effe kijken...

(Gaat met een stethoscoop tegen een kluisdeurtje staan luisteren)

- Riek   Moeten we niet met zo'n vlam...?
(Probeert ook een kluisje open te krijgen)
- Bul   Ssstst...
(Maakt eerste kluis open)
'k Heb 'm.
- Riek   Ga weg!
- Bul   Dit is boter, jonge. Klik, klik, klik, gaat vanzelf !
(Begint aan een volgende kluis)
- Riek   Alles gaat vanzelf vandaag!
Dit is gewoon een goeie dag.
Ik merkte het vanmorgen meteen. Ik wilde een beetje melk in m'n koffie doen. Ik pak melk uit de koelkast. Ik kom weer bij tafel... zat al melk in! Ik denk: 'krijg nou wat!'
Ik heb toen nog geroepen toch Bul! Heb jij melk in die koffie gedaan?
Maar je zei 'nee!'
Je wist nergens van.
- Bul   Tadaa!
(Trekt tweede kluis open)
- Riek   's Kijken wat er in zit ?
- Bul   Nee! Kijken doen we straks...
Eerst alles losmaken.
(Begint aan de derde kluis)
Hei, en wat heb je toen met die melk gedaan.
- Riek   Ik ben die gaan terugzetten.
- Bul   In de koelkast?
- Riek   Haehae.
- Bul   Te gek.
- Riek   Zeg, waar moet je eigenlijk op letten?
- Bul   Wacht even...
(Maakt de derde kluis open)
Wat zei je?
- Riek   *(Doelend op de stethoscoop)* Hoe doe je dat precies met dit, eh...
- Bul   Kom effe.

(Pakt Riek z'n stethoscoop en maakt ineens Riek's kluis open)

Frieda *(Tegen het publiek)* Wat ik nu ga vertellen hoeft u niet te geloven, hoor...
luister alleen maar en probeer het u voor te stellen...

Bul Nu jij weer...
(Gaat weer verder met zijn eigen stethoscoop)

Frieda De aarde draait om zijn as, Ja!?
Dat duurt één dag en dat komt altijd terug,
Ochtend, middag, avond, nacht.
De aarde draait ook om de zon.
Dat duurt één jaar en ook dat komt altijd terug;
Lente, zomer, herfst, winter,
De zon is een ster, die zit in een nevel en die draait om de kern van die
nevel
Dat duurt 23 000 jaar en dat komt ook altijd terug,
Ijstijden, bronstijden, middeleeuwen, wereldoorlogen...
De wereldgeschiedenis heeft zich al duizenden keren herhaalt...
Zoals de paasbloemen al eindeloos vaak zijn uitgekomen en de
kersenbloesems ontloken, de appels gerijpt, de bladeren gevallen...
Zo zijn er duizenden Franse revoluties geweest, en evenzoveel Mozarten en
Jezussen...
Maar elke keer zijn het andere zielen die zich in datzelfde personage, in
dezelfde persoonlijkheid, hebben uitgeleefd.
Er zijn Mozarten geweest die pas op hun veertigste beroemd zijn
geworden...
Er zijn Franse revoluties geweest waarbij geen druppel bloed is gevloeid,
omdat de betrokken partijen het conflict op tijd hebben onderkent en via
overleg de spanningen hebben weten af te leiden.
Wij zijn vrij om ons leven te leiden zoals we willen...
Net zo vrij als een acteur is, om op zijn eigen manier, een rol te spelen in
een stuk dat al duizend keer door anderen is opgevoerd.

U hoeft mij niet geloven, hoor!
Probeer alleen zo nu en dan 's op die manier te kijken.
Gewoon om 's te zien wat het oplevert.

Riek Moeten we niet een beetje opschieten?

Bul Waarom?

Riek Ik weet niet. Ik wil hier weg

Bul We zijn zo klaar joh!
Kijk maar. Gaat vanzelf.

Riek Vroeger ging altijd alles vanzelf. Je stond nergens bij stil weet je...

Bul Vroeger?

(Heeft al een hele reeks kluisjes geopend, Riek geeft het op)

Riek Als je kind bent.

Bul Wat dan?

Riek Als je nog heel klein bent.
Dan zit je midden in, het gezin, zal 'k maar zeggen... en dan... de radio gaat spelen en d'r komt warm eten op tafel... en dan lig je weer in bed, ineens... en je hebt niet door dat het je ouders zijn die dat allemaal doen, die radio aanzetten, en zo... Je ziet het ze misschien wel doen, maar je legt het verband niet.
De hele wereld gebeurt vanzelf...
Weet je dat niet meer?
...
Als je maar klein genoeg bent.

Bul Papa speelde altijd opera op de radio.
Ik had vroeger toch dat autootje...

Riek Had jij een autootje?

Bul Ja een gele!

Riek Weet je, wij hebben vroeger toch die oom gehad en die had toch een gele... een gele hoed!?
Dat was een broer van mam.
Enne... die verkocht vlees.
Op markten.
Gedroogd vlees.
En dat verkocht heel goed.
En die hebben ze toen op een keer beschuldigd...
Dat was op het einde van de oorlog en alle vee was eigenlijk al lang opgegeten...
En toen was iemand gaan zeggen dat dat droge vlees van hem, dat dat van mensen kwam.
Dat hij bedelaars in zijn huis lokte, met een bord aardappels en dat hij ze dan in stukken sneed en te drogen hing in de schouw.
Je had toen nogal wat mensen die al hun familie waren verloren met die bombardementen en die raakten dan helemaal gek van verdriet en die zwierven dan maar wat rond... en die kon je dan makkelijk naar binnen lokken... met een bord aardappels... en drogen, die verdrietige mensen.
Dat was een Duitse nonkel en dat waren Engelse bombardementen...
Papa heeft mij dat verteld

Bul En die had een gele hoed?

Riek Ja...
(Lange tijd is het weer stil)

Bul Mensenvlees is lekker...

Riek Oh ja?

Bul Op de Paaseilanden...

Riek Haehae...

Bul ...woonden vroeger mensen, en die hun hele culinaire cultuur was gebaseerd op mensenvlees. Er zijn verhalen bekend van banketten die daar werden gegeven, waar wel veertien mensen werden opgediend...

Riek Ik zit er over te denken om vegetariër te worden.

Bul Op de Paaseilanden heb je geen wild, hè...
Ja, muizen. Maar daar is niet zo veel eten aan.

Riek Het zou mij niet zo veel kunnen schelen om op gegeten te worden.

Bul Handen zijn het lekkerst, naar het schijnt.

Riek Ohw, die aten ze dan wel?
Muizen van handen...

Bul Ik ga mij ter beschikking stellen van de wetenschap.
Mijn lichaam!
Ga ik ter beschikking stellen van de wetenschap ...

Riek Ik ken iemand en die is dat gaan doen...
Chirurgenschool, zeg maar.
En die leerlingen die moeten toch oefenen op lijken?

Bul Ja.

Riek Nou, en dan knippen ze je pinken d'r af en stoppen ze in de meisjes hun eh... rugzakje...

Bul Wat kan U dat nu schelen, gij zijt toch dood.

Riek Als ik nou niet wil dat ze daar grapjes mee uithalen.
Ik heb die pinken al m'n hele leven.
Ik ben d'r aan gehecht.
Ze waren d'r bij op mijn diploma-uitreiking.
En jaren daarvoor ook al, op de begrafenis van mijn moeder.
Waren ze d'r ook bij...
M'n pinken...

Bul Heb jij dan zo'n formulier ondertekend?

Riek Wat voor formulier?

Bul   Dat ze van je pinken moeten afblijven.

Riek   Ga weg.

Bul   Anders gaan ze d'r van uit dat je akkoord bent. Dan verkopen ze je organen aan rijke mensen over de hele wereld. Die ene nier jongen, die gaat helemaal naar Siberië en die ander naar Nicaragua.

Riek   Ik weet nergens van!

Bul   Of ze gaan met je weefsel aan de slag.

Riek   Met m'n weefsel?

Bul   Weet je dat niet!?
D'r is bijvoorbeeld die mevrouw.
Dat is een Amerikaanse negerin.
En dat was de eerste mevrouw waarvan ze spierweefsel lieten aangroeien in een laboratorium.
Een mevrouw uit 1932.
Liza heette ze.
Maar Liza had toch kanker.
En dan lieten ze dat weefsel aangroeien en dan gingen ze daar proeven op doen. En het kankeronderzoek over de hele wereld is die cellen gaan gebruiken. Dus d'r is weefsel van haar terecht gekomen bij de Russen en de Jappen en in Equador, overal eigenlijk... En Liza is vrij gauw gestorven, want in 1932 wisten ze nog helemaal niks van kanker. Maar die familie, die wil sindsdien Liza begraven krijgen, alleen dat gaat gewoon niet meer, want d'r is alles samen al ongeveer vier en een halve ton van dat weefsel, vier en een halve ton Liza, dat verspreid zit in koelkasten over de hele wereld.
En die familie die voelt dat; dat er nog altijd grote bakken oma ergens op aarde liggen te sijpelen en cel te delen, en die voeren dure processen tegen de mensheid, omdat ze van die gevoelens af willen.

Riek   Ik ga naar een stille plek waar niemand me kan vinden en daar sterf ik.

Bul   Je moet zo'n formulier gaan onderteken.

Frieda   Gaat het jongens?

Bul   Ja hoor!

Riek   Mwao...

Bul   Een ramkraak is leuker.

Riek   Wat zeg je?

- Bul Een ramkraak!
(Doelend op het kluisje waar hij mee bezig is)
 Deze wil niet...
 Weet je, m'n adrelinepeil is helemaal gezakt...
 Ik voel me zelfs een beetje flauw!
 Ik heb honger, nou nee... trek.
(Haalt de gereedschapskist naar boven, haalt er iets te eten uit en begint het rustig op te eten)
- Riek Ik heb wel's gelezen van een jongen en die is uiteindelijk door z'n eigen voorruit gegaan tijdens een ramkraak.
 Die hebben ze met een ingedeukte schedel uit de etalage kunnen plukken, de politie.
- Bul Je moet je gordels ook omdoen.
- Riek Zit nu fulltime te kwijlen in een tbs-kliniek.
- Bul Als het goed gaat is er niks leuker op aarde, jongen.
 Ik heb 's een ramkraak gehad...
 Dat was in Roubaix!
 Ik heb drie dagen niet gegeten of geslapen nadien.
 Ik stond helemaal strak van de adrine. Echt doodsangst gehad.
 Franse politie zat achter ons aan. De Belgische politie.
 We hebben toen een stuk over het strand geracet met zo'n helikopter op een metertje boven ons dak. Gescheten als reigers hebben we van de schrik.
 Die auto stonk als de luier van een bejaarde.
 Zo leuk!
- Riek Dat sta je nu weer ter plekke te verzinnen volgens mij...
 Bul, zeg 's eerlijk...
- Bul We waren het wel van plan...
- Riek Wie?
- Bul Ik ging Herbert vragen of die niet, eh, mee wou...
- Riek Herbert?
- Bul ...die ken jij niet...
(Gaat naar de kluis die hij niet open kreeg en maakt het open met een slijptol)
- Frieda ...
 In Japan, op één van die eilanden daar, leven apen en die eten een soort knollen, die ze uitgraven. Nu, op een bepaald ogenblik is één van die apen z'n knollen beginnen wassen, in zee, voordat die 'm op at. En andere apen zijn 'm gaan nadoen. Tot op den duur alle apen van dat eiland hun knollen wassen. Dat op zich is niet raar. Gewoon imitatie. Maar na een tijdje zagen

biologen hoe apen op eilanden in de buurt hun knollen ook begonnen te wassen. Massaal! Hoe kon dat? Hoe konden die dat weten? De apen konden niet zwemmen.
Hoe was die kennis overgesprongen!?

Bul *(Heeft iets gevonden in het kluisje, en deinst achteruit)*
Riek...

Frieda Dat heeft te maken met hoe bewustzijn werkt.
Als een bepaalde groep, eh... dragers van bewustzijn, dieren of mensen bijvoorbeeld, iets denkt of doet; en die groep wordt groot genoeg; dan gaan na verloop van tijd... andere groepen, op een heel andere plek, ineens hetzelfde denken of doen!
Een heel belangrijk principe.

Bul Riek!
Je moet 's komen kijken...

Riek *(Leest aandachtig in een gevonden document)*
Wacht effe...

Frieda In Engeland bestaat een gezegde, dat het kruiswoordraadsel in de krant gemakkelijker op te lossen is, de dag nadat de krant is verschenen. Omdat dan al zo veel mensen over die oplossingen hebben nagedacht.

Bul Maar Riek, d'r ligt hier een kind...
Een vacuüm verpakt babie'tje...

(We horen een ondergronds gebulder en er komt een grote stofwolk uit het gat waaruit ze tevoorschijn zijn gekomen)

Riek Wat was dat?

Bul Onze gang!
(Duikt in het gat. Een tweede instorting volgt)

Riek *(In het gat)*
Bul...
Kan je wat zien!?

Bul *(Van beneden)*
B'wleih'uga bion...
Nehdwallodor jeb

Riek Wat zeg je?

Bul *(Komt uit het gat)*
We zijn d'r aan.
De hele zoi is ingestort...

We komen d'r van z'n leven niet meer uit...
Ik heb geprobeerd om het weg te graven maar het blijft komen... van boven
naar beneden... allemaal los zand...
We zouden alleen nog een tunnel stijl omhoog, maar we hebben geen
ladders... en dan komen we hiernaast in dat zwembad uit... een olympisch
bad... en we komen midden in die bodem terecht... als dat begint leeg te
lopen door onze tunnel, dan spuit hier het hele bankgebouw van zijn
fundering af...

Riek Enne, als we nou...

Bul Wat?

Riek Nee, niks...
Ik dacht...
Maar ja...

Bul Wat sta je nou te stamelen...
Daar hebben we toch helemaal niks aan...

Riek Nee, ik dacht... normaal als er zoiets mis gaat en je zit vast of zo, dan bel je
de hulpdiensten...

Bul 'Hallo brandweer, wij zitten midden in een goeie kraak, maar nu is onze
gang ingestort, misschien'...

Riek Nee, wacht... laat me nu even...

Bul We z'n zijn der aan, joh! We zijn d'r hartstikke aan...
We gaan de gOdettingenis in... de rest van ons leven moeten we...
En dan gaan ze me neuken, in m'n...
Ik had nooit naar je moeten luisteren...

Riek Het was jouw idee...!

Bul Maar jij hebt mij onder druk gezet...
Jij wilde mij uit je leven weg hebben.
Je eigen broer...

Riek Half!
Je bent een halfbroer.

Bul Precies!
...ik tel maar half mee... Ik heb mijn hele leven maar half meegeteld...

Riek Dat is niet waar...

Bul Maar heb ik een half gezicht? Heb ik maar één arm? Eén been... Ik besta uit
twee helften... Twee!

Riek Alles bestaat uit twee helften. Zelfs een halve taart.

Bul Kijk!
Zelfs in deze situatie ga je mij nog een beetje zitten kleineren...

Riek Buhul... doe nou effe rustig...

Bul Waarom... Het is misschien wel de laatste keer dat ik me nog's helemaal kan opfokken, zonder dat ik door vijf bewakers bewusteloos wordt geslagen...

Riek Misschien is er een oplossing...

Bul Oplossing?

Riek ...maar als we niet rustig zijn kunnen we die nooit vinden...

Bul D'r is helemaal geen oplossing! De muren zijn hier zeven meter dik. Je ligt. Net als toen... in de auto...

Riek Auto?

Bul Ja, in de parkeergarage bij de supermarkt...
Toen mama niet meer terugkwam.
En jij zei toen, dat het om een wetenschappelijk experiment ging, waar mama ons voor had ingeschreven... 'een onderzoek naar het gedrag van achtergelaten kinderen, in auto's, in parkings...
En dat er wel honderd camera's op ons gericht stonden die alles zagen wat wij deden...

Riek Oh, toen...

Bul Hebben we daar drie dagen gestaan, tot de sociaal werkster ons naar een weeshuis is gaan brengen...

Riek Bul!
Ik ga je echt niets wijs maken.
Ik zit gewoon na te denken...
We hebben een verhaal nodig...
Een goed verhaal, maar je moet me even helpen...
'Wat is onze relatie tot de dieven?' en
'Waarom hebben ze ons hier achtergelaten?' ...
...
Kijk, we gaan de hulpdiensten bellen...
'Hallo, wij zijn twee onschuldige burgers... gegijzeld in de kofferzaal van de bank... de overvallers hadden ons vastgebonden en de zijn gaan lopen en hebben de gang toen laten instorten... kom ons alsjeblieft helpen.' ...
We halen de kluisjes gedeeltelijk leeg en begraven dat in de ingestorte tunnel, zodat er echt iets weg is, een echte overval... dan bellen we...
Maar 'Wie waren het?' en...

Frieda En 'Waarom hebben ze ons meegenomen?' ...

Riek Of we zeggen toch, dat we ze niet kennen...
Drie onbekenden hebben ons... van de straat geplukt... en gegijzeld...

Bul Maar waarom wij?

Riek Omdat we sukkels zijn, natuurlijk!
Omdat niemand ons zal geloven als we zeggen hoe de vork in de steel zit...
'En wat blijkt nu, meneer de onderzoeksrechter: de heren overvallers hadden gelijk, want u gelooft ons inderdaad niet!' ...

Bul O.K., waar beginnen we...

Riek Kluisjes leeghalen... Alles in de tassen... en al ons materiaal moet ook weg...

Frieda *(Terwijl de broers koortsachtig beginnen te werken)*
Ik heb mijne man leren kennen toen ik tweëndertig was.
Wij deden alletwee mee met een liefdadigheidsactie
Ten voordelen van kinderen van wie de ouders in de gevangenis zaten ...
Hij was toen veertig.
Een serieuze, rechtvaardige, hardwerkende ... gemeenteamtenaar
En dan jaren later ...
Ik was beginnen schilderen, les gaan volgen op d'academie ...
Gemeentelijk ook.
En d'r was daar een model op die academie
Een man ...
En ik viel daar voor gelijk een blad in de herfst.
'k werd zwanger. Alleen al van naar hem te kijken.

Bul *(Terwijl hij zichzelf vast probeert te binden)*
We moeten ons vastbinden, toch?

Riek Ja.
Nee, we hebben ons ook weer losgemaakt anders kunnen we niet bellen...

Bul Hebt gij een gsm bij!?

Riek In de auto...

Bul Ja. Stop dan maar...

Riek Wat heb je daar dan aan die riem hangen?

Bul Ja, nee... die heb ik gevonden... lag op straat, onder een vrachtwagen maar die is nat geweest ... die doet het niet...

Riek Waarom loop je daar dan in Godsnaam mee rond!?

- Bul   Mag ik niet dan? Mag ik niet ook dat beetje waardigheid waar iedereen recht op heeft?
- Frieda   Ik heb mijnen echtgenoot daar nooit iets over gezegd
 maar hij wist dat wel, dat dat kind niet van hem was ...
 Die vader is de jaren nadien nog wel een paar keer over de vloer gekomen bij ons...
 Dat was een Duitser.
 En die droeg een gele hoed
 Die kon dat. Rondlopen met een gele hoed zonder zich belachelijk te maken...
- Riek   Ze zullen toch moeten toegeven dat het heel raar is hoe wij hier terecht gekomen zijn...
 Effe rusten?
- Bul   ...
 Alles is er nog ...
 Er is niks verloren gegaan.
 Kijk maar al onze tekeningen van op de kleuterschool ...
 Die beer van U,
 Die fotoboeken ...
 Mijn gele auto ...
 Mijn lievelingsboek over menseneters ...
 Uw boek over entropie
 ...
 En hier zeg!
 Alle ruzies van papa ... Netjes uitgetikt.
- Riek   Wat zoudt gij doen als ge al het geld in de wereld had!?
- Bul   ... (*leest*) Ik ga hier niet weg voor ik weet wie d'r in die appel heeft gebeten.
 En ik heb tijd hoor! Toen waren we vier, weet je nog?
- Riek   Zeg! Wat zoudt gij doen als ge al het geld in de wereld had!?
- Bul   Gewoon...
- Riek   Gewoon wat?
- Bul   'n beetje in de zon zitte bij een zwembad of zo met een pintje bier...
- Riek   En een meisje!?
- Bul   (*Grinnikt*)
- Riek   Heb je wel's een meisje gehad...

Bul   Waarom vraag je dat nou weer!?

Riek   Nee dus.

Bul   Dat vraag je toch niet zo maar aan iedereen?

Riek   Ik probeer belangstelling aan de dag te leggen...

Bul   Precies! Probeer...

Riek   Ja, voor wie jij bent...

Bul   En dat ga je nu ineens doen?
 Jaren heb je de tijd gehad om belangstelling voor me te tonen, maar pas nu, terwijl we in een uitzichtloze situatie zitten... met het mes op de keel... veroordeeld tot elkaar...

Riek   Bul alsjeblief, zeg...

Bul   Ja!
 Ja!
 Ja!

Riek   Ik probeer alleen...
 Kijk, als we rustig zijn en ontspannen...

Bul   Jij moet je kop houden...
 Jij moet voor één keer 's je vette kop houden!

Riek   Niet doen, Bul...
 Niet beginnen hier...
 Is niet de goeie plek...
(Bul vliegt 'm aan en gooit hem op de grond)
(Bul schopt geeft hem een schop in zijn kruis)

Bul   *(Stompt Riek in het gezicht)*
 Nu tevreden!? Meneertje 'belangstelling aan de dag'!?

Riek   *(Omdat zijn mond helemaal in een frummel zit zegt hij:)*
 FWUPL! FUWPL! *(waarmee hij 'Ja' bedoelt.)*
(Beiden zwijgen gegeneerd. Lang!)

Frieda   Nu ...
 Seksueel was dat ook allemaal niet om over naar huis te schrijven hoor.
 Tussen mijne man en ik.
 Wij kenden daar niks van.
 En mijne man dat was een rechtschapen figuur. Die schaamde zich voor zijn driftleven.
 Soms in 't holst van de nacht ja, greep hij mij.

Ik deed dan of ik daar niet van wakker werd.
En hij durfde mij 's morgens niet aan te kijken.

- Bul Weet je wat het is, hè Riek...
Jij bent net als vader... Jij doet net als vader... Terwijl... jij bent eigenlijk de enige op de wereld die een beetje kan aanvoelen hoe die is geweest, hij heeft jou ook gekleineerd, hij heeft jou ook... niet zo erg als ik, maar net zo goed... geslagen en zonder eten naar bed gestuurd... En wat doe jij nu!? Precies hetzelfde! Terwijl: je hebt de keuze! Je kàn iets anders doen! Maar je doet het niet.
- Riek Je hebt gewoon niks van je leven gebakken, jongen...
Dat is gewoon een feit!
- Bul Dat zeg jij.
- Riek En altijd ben je bij mij vanalles komen lenen en kapot maken, of kwijt... cd-spelers, fototoestellen, de televisie, de boormachine, al mijn kampeermateriaal...
Nooit heb ik er wat van teruggezien.
Nooit!
- Bul Je koopt ook nooit 's kwaliteit.
- Riek Hoe dikwijls heb ik je rekeningen niet betaald?
'Riek, Riek, help! Ze komen me in mekaar slagen als je niet binnen het uur één of ander bedrag ophoest' ...
Heb jij eigenlijk ooit een rekening zelf betaald?
Ik was rijk geweest, jongen; als ik jou niet had gekend, bemiddeld...
- Bul Kijk! Kijk! Kijk! Dat bedoel ik, nou...
Exact de tekst van Pa!
Als ik jullie niet had gehad, dan was ik rijk geweest...
Beroemd...
Belangrijk...
Interessant...
- Riek En ik had een goede relatie kunnen hebben...
met Gerda bijvoorbeeld; daar was ik ook al heel ver mee.
En met Eva ook dat ging heel goed in het begin, maar ja...
Weet je waarom die uiteindelijk allemaal zijn weggegaan...
Niet omdat ze mij zo'ne klootzak vonden, hoor!
Maar omdat ik jou niet wilde laten stikken...
Daarom.
- Bul Eva, die heb je niet eens gezoend.
- Riek Nee, maar het zat er wel aan te komen.

Bul En Odette dan!
Odette had mij graag.

Riek Oh ja?
Waarom is ze dan weggegaan denk je.
Omdat ik onbetamelijke seks wilde, of zo...

Bul Wilde jij onbetamelijke seks?

Riek Daar gaat het nu niet over...

Bul Odette is weggegaan nadat Isolde was ontvoerd...
Dat gebeurt overal waar kinderen verdwijnen...
Kunnen die ouders het niet meer met elkaar uithouden.
Omdat ze zo'n verdriet hebben.
Gaan ze weg.

Riek Ja, en hoe kwam het dat Isolde...
We hebben het daar nooit over gehad, maar we zijn er nu toch alles aan het uitgooien...
Hoe kwam het dat Isolde is ver...

Bul Niet door mij...

Riek Bul; kijk me in de ogen...
Wie was er aan het babysitten toen?

Bul Niet door mij!
Niet door mij!

Riek We weten het allemaal, Bul...
Het is niet, omdat ik je naar buiten toe altijd heb verdedigd, dat ik je niet verantwoordelijk acht...

Bul 'Verantwoordelijk' in je broek!

Riek Wie had haar met een plastic zak met snoepjes naar bed gebracht!?

Bul Wat nou snoepjes.
Ga je me nou verwijten dat ik 'aardig' was als babysit? Dat is zowat het enige wat ik niet verknoeid heb in mijn leven.
Isolde was dol op mij!

Riek Maar dat doe je niet! 'Aardige babysit', een kind van anderhalf met een plastic tas naar bed sturen...
Zoals je d'r ook niet alleen laat aan de rand van een ravijn, of met een doorgeladen kalashnikov...
De volgende morgen heb ik haar gevonden hoor, met een hoofd zo blauw als inkt... in een plastic tas!

- Bul   Wat zit je nou te kwetten, man
 Ze is gewoon ontvoerd!
 Dat stond zelfs in de krant.
 Meegenomen, ontvoerd...
- Riek   Was een ongeluk... O.K.... 't was een ongeluk...
- Bul   Djiezies...!
 Jij vertoont wel heul raar gedrag hoor, onder invloed van spanning.
- Frieda   Mijne man ging alle jaren met de zieken mee naar Lourdes;
 En ik heb 's gedroomd ...
 Hij ging mee als begeleider
 Met zo'n bus vol mensen die plat moesten blijven liggen.
 En dan reden ze daar met die bedden over 't straat ...
 Klepperende wieltjes, zwingelende baxters ...
 Ik ben ook 's mee geweest ...
 Maar Lourdes dat ligt toch in de bergen.
 (*zingt*) Te Lourd op de berege ...
 En ik heb 's gedroomd dat er zo'n bed was losgeschoten, in 't centrum van
 Lourd
 En d'r kwam ne camion van de andere kant
 d'r lag een vrouw in,
 in dat bed,
 die was verlamd vanaf hier,
 Een filatelite met ruggemergkanker.
 Van 't roken
 zij rookte nog alijd, trouwens
 En ze hadden net een sigaret in die kop gestoken ...
 Van die vrouw
 En die camion was geladen met gas,
 Een gele camion met vloeibaar gas,
 Mijne man d'r achter ...
 ...
 En ineens schoot ik wakker.
 ...
 Nat van 't zweet en helemaal in paniek ...
 En ik wist ineens, met een wiskundige zekerheid dat die vrouw in dat bed
 dat was ik.
 Die verlamming dat was mijn huwelijk.
 En dat roken van die vrouw dat stond voor mijn verslaving aan zekerheid
 en die camion dat was dat kind dat ik had van dat Duits model ...
 ...
- Bul   Ben je al in kluisje 764 gaan kijken...
- Riek   Huh!?
- Bul   Dat kluisje dat ik niet open kreeg...

Riek   Wat is daarmee?

Bul   Kijk maar 's.

Riek   *(staat recht, gaat in kluis 764 kijken en probeert die vervolgens
gedecideerd weer op slot te doen, maar dit lukt niet.)*
Wist jij hiervan?

Bul   Wat zegt je?

Riek   Waar ben je op uit...?

Bul   Wat!?

Riek   Nee... Waar ben jij mee bezig...

Bul   Wie, ik!? Niks!

Riek   Nee, je bent wel iets aan het doen.

Bul   Wat heb je nou ineens!

Riek   Da's heel gemeen waar je mee bezig bent.
Ik weet alleen niet waarom? Waarmee? Wat doe je?

Bul   Ik ben aan het wachten op maandagochtend en ik heb een beetje honger...

Riek   *(Slaat met een hamer op Bul's hoofd. Bul trekt zijn hoofd weg Riek raakt de
schouder)*
Wat zijn wij aan het doen!?
Waar gaat dit over...

Bul   *(Stort gillend neer met een gebroken schouderblad en sleutelbeen. Wijkt
angstig achteruit tot achter één van de kluisblokken)*

Riek   *(Slaat Bul dood met de hamer, gooit de hamer in de gereedschapskist)*
Jij komt bij me binnenvallen... 'Ik heb hulp nodig, ben bezig met een
overval. Ik kan het niet alleen. Ik heb alleen nog iemand die me komt
helpen de boel leeg te halen, de tunnel is al gegraven' ...
En de enige reden, beste vriend, de enige reden waarom ik met je
meegekomen ben is omdat ik net daarvoor een telefoontje had gehad...
omdat het niet meer uitmaakt... omdat ik me van kant ging maken, omdat ik
dacht: het is het laatste dat ik voor 'm kan doen... en dan breng je mij hier
naar toe!? Hè!? Dan breng je me hier naar toe...
...
Hoe denk je dat dat voor mij geweest is, hm!?
Als vader... om je eigen dochttertje van anderhalf, te vinden in een plastic
snoeptas... eerst in de keuken met de vacuümverpakker, die je haar moeder
met nieuwjaar nog cadeau hebt gegeven... en dan in een badhanddoek...
naar de bank...

‘Goedemorgen meneer, ik wilde graag een kluisje huren.’ ‘Hoe groot moet die zijn?’ ‘Nou, dit moet er in!’ Hoe denk je dat ik me daarbij gevoeld heb...!?

Frieda Riek...

Riek *(Schiet in een zenuwachtige lachbui)*
Weet je nog wat God tegen Job heeft gezegd, Bul?
In de bijbel?
Tegen Job?
God?
Wat die zei...
‘Wie ik het liefste heb...’, zei die ‘...stamp ik het hardst in z’n kloten.’
Dat heeft God tegen Job gezegd, in de bijbel. En ik heb me daar altijd aan opgetrokken, alleen... Ik heb nooit goed begrepen waarom...
Waarom die dat zei...
Waarom God dat doet...
Ik geloof dat trouwens niet.
Waarom zou God dat nou doen!?
Wat schiet hij daar nou mee op.

Frieda Riek...

Riek God heeft gewoon een hekel aan me.
Punt!

Frieda Ga ‘s even naar Bul gaan kijken.

Riek Altijd gehad.

Frieda D’r is geen Bul, Riek.
Nooit geweest.
Je hebt nooit een broer gehad...

Riek Wat zeg je?

Frieda En d’r is ook geen babietje waarmee je naar de bank bent geweest ...
Dat is maar een beeld waarin uw ziel een gevoel heeft verpakt
Je bent het zelf, O.K....
Jij kon zelf vaak je rekeningen niet betalen...
En je hebt zelf al je spullen stuk gemaakt...

Riek ‘k weet het.

Frieda ook Eva en Odette die zijn niet weggegaan omwille van Bul...
Zelfs God, Riek...
De God die zo’n hekel aan je heeft, dat ben je zelf...

Riek *(Blaast)* Ik wordt hier zo moe van ...

Frieda ...
 Het leven bestaat alleen maar uit .... dagen.
 Ge leeft een dag.
 En dan nog ene.
 En nog ene ...
 Elke dag vult zich vanzelf met uw eigen gedachten en gevoelens ...
 Daaruit komen handelingen voort, die trekken omstandigheden aan;
 Klaar.
 Ondertussen leren we vanalles over ... hoe we ons kunnen handhaven in de
 werkelijkheid
 En maken we allemaal dezelfde fouten.
 Terwijl we dezelfde lessen onder de knie proberen te krijgen ...
 We trouwen verkeerd
 En we maken kinderen op een ander
 ...
 en het is allemaal alleen maar zoals het is ...
 Niet goed.
 Niet slecht.
 ...
 Maar exact ... zoals het is.

Bul Ik weet...
(Staat ineens weer naast de kluisjes met een bebloede kop.)
 ...wat we ze straks kunnen vertellen als ze ons hier vinden na 't weekend.

Riek Wat dan?

Bul We zeggen gewoon... Hoe kom jij aan die Mars?

Riek Die had ik bij... meegenomen.

Bul Heb je ook aan mij gedacht?

Riek Neem maar...
(Brengt hem de Mars)

Bul Wat sta je te kijken?
 Wat sta je daar nou naar mij te kijken!?
 Alsof ik niet besta, of zo.
 Alsof 'k niet echt ben.
 Je bent zelf niet echt...
 Ik weet dingen die jij vergeten bent.
 Je hebt me nodig, dat weet je.
 Daarom heb je me altijd verdedigd. Heeft met naastenliefde, of opoffering
 geen moer te maken. En met liefde al helemaal niet.
 Wat is dat trouwens, liefde...
 Ja, als je iets wil, nieuwe fiets of zo, dan voel je liefde, maar verder...

Riek Wacht nou effe, Bul...
 Luister, ik ga je wat vertellen...

Bul   Wat!? Wat ga jij mij vertellen?
 Wat ga je nou weer vertellen, hm?
 Je gaat weer staan liegen!

Riek   Liegen?

Bul   *(Doet hem na)* Liegen?
 Dat doe je altijd nadat je me hebt doodgeslagen.
(Doet hem na) Wacht effe Bul, luister ik ga je wat vertellen,
 Ik hou eigenlijk van je.

Riek   Maar...

Bul   Waar of niet?
 Dat ging je me vertellen!?
 Toch...

Riek   Ik probeer alleen maar te doen wat het beste is...

Bul   Oh, en bij Eva dan.
 Toen probeerde je waarschijnlijk ook alleen maar te doen wat het beste
 voor mij was.
 Door haar terug te sturen.
 Naar Bulgarije.
 Eva vond mij leuk, jongen.
 Zij hield van mij. En ik van haar.
 Maar dat mocht niet van jou.
 Want jij was getrouwd met die rijke Gerda, met d'r vette kop, die
 commandeur. Zo iemand vind jij prettig, want die kun je dan gehoorzamen,
 net als vader...

Riek   Hei, Bul, doe nou effe rustig, jongen...
 Niet alles in mijn bakje gooien, O.K.?
 Of tenminste niet allemaal in een keer.

Bul   Eva vond het niet erg dat ik dingen kapot maakte...
 Ik maakte ook niks kapot.
 Bij haar.
 Op den duur.

Riek   En Gerda heeft geen vette kop.
 Dat is een mooie vrouw.
 Daar is iedereen het over eens.

Bul   Een stoomwals ook, toch...
 Met haar verfijnde smaak qua kleding en inrichting. En haar kennis van
 kwaliteit en hoe het hoort in de wereld...
 Zij zal nooit nalaten andere mensen, jou, mij, iedereen, het gevoel te geven
 dat ze lomp zijn. En daar haalt zij dan een subtiel genoegen uit...

- Ik vond dat niet zo mooi...
- Riek Daar kan zij toch niet...
- Bul Weet je hoe Koningin Fabiola deed? Tijdens dat gala? Met die buitenlandse staatshoofden?
- Riek Nee, ik weet niet hoe Koningin Fabiola deed tijdens dat gala met die buitenlandse staatshoofden...
- Bul D'r zat daar een president tussen uit één of ander Afrikaans staatje, zo'n corrupt dikkerdje, en ze hadden net een visje gegeten, dus er stonden schaaltes met water en een schijfje citroen om je vingertoppen te wassen, en die gozer uit Afrika die ziet dat schaalte staan en die denkt: 'Mmmm! Lekker, zeg! Slokkie water!' En die drinkt dat leeg. En koningin Wilhelmina, in plaats van hem te wijzen op zijn vergissing, die pakt haar schaalte op en drinkt het zonder een krimp te geven ook leeg. Hoffelijkheid! Een echte koningin probeert, als één van haar onderdanen een boer blijkt te zijn, hem niet met zijn boertigheid te confronteren. Dat moet je Gerda 's zeggen volgende keer als je d'r ziet... Dat ze wat vaker, gewoon effe d'r bakkie moet leegslurpen... Net als ik...
- Riek Kom, laten we elkaar even vasthouden...
(Wil Bul omhelzen)
- Bul Wat nou vasthouden!?
(Duwt Riek van zich af en gaat op de bank zitten)
Homo!
Wat dacht je nou...
Effe pakken, klaar!?
Een heel leven van vernedering en onderdrukking en dat denk jij dan met effe vasthouden...
- Riek Wat moet ik dan doen...
- Bul Je zal moeten wachten, vriendje.
Tot ik alles heb verteld.
En nog 's verteld...
En nog 's...
Tot ik het vertellen moe ben...
En daarna mag misschien iemand mij vasthouden...
- Riek Weet je, toen vader stierf ben ik hem gaan zeggen dat hij je moest vergeven...
Ik heb gezegd: 'Voor je gaat pa... zeg dat je van 'm houdt.
Dat is belangrijk voor 'm.
Dan kan ie verder met zijn leven...
Zeg dat nou gewoon.

Zelfs al meen je d'r geen zak van... zeg alleen maar: 'Ik heb je altijd graag gehad'...

'Bul ik heb je altijd graag gehad...' Ik heb het 'm laten nazeggen!

Terwijl de dood al in zijn wezen was getrokken.

Terwijl die daar lag, met die vogelpoten en die waterige oogjes.

'Bul, ik heb je altijd graag gehad.'

(valt in slaap)

Weer de pavane van Ravel

Sirenes van de politie vermengen zich met een harde bel ergens in het gebouw, die harde bel die door de hele zaal klinkt verandert langzaam in de telefoon

Scène Drie

Riek zit weer op zijn stoel zelfde houding als in het begin.

De engel staat achter hem, handen op een paar centimeter van zijn hoofd...

De telefoon gaat...

Riek *(staat versuft op. Neemt de hoorn van de haak)*

Ja...

Wat nou, 'Ja!' Waar zit je nou. Ik sta hier helemaal te verregenen midden in de stad met al

m'n aankopen ...

Ah, Gerda!

Ah Gerda, ja! Het is Ah Gerda! inderdaad.

Oh.

Waar ben je nou?

Sorry, ik was in slaap gevallen.

In slaap gevallen?

...

In slaap vallen. Ik heb liggen dromen van een eh... bankoverval...

Je heb toch niet gedronken...

Nee. Ik ben niet gedronken...

...

Maarre...

Ik heb daarstraks een telefoontje gehad...

Van mijn dochter...

...

Riek! Jij hebt aan de sherry gezeten; ik hoor het.

Nee Gerda, ik heb niet aan de sherry gezeten.

Dus dat kan jij ook niet horen.

....

Maar je hebt toch helemaal geen dochter idioot.

Jawel Gerda, ik heb een dochter.

Ik heb echt een dochter.

Was ik je vergeten vertellen.

Zeg maar...

...

Riek! Jij hebt geen dochter!

Zeventien jaar geleden ben ik verschrikkelijk verliefd geweest. Op eh ... iemand.

Wat!?

En die heb ik toen weggestuurd.

Omdat zij zwanger was geworden...

Van mij...

Wat zeg je nou toch allemaal!?

en omdat ik te laf was toen...

en met jou. Ik was met jou

En, en, en...

nu heeft dat kind, - die is ondertussen zeventien, het is een meisje, Marie...
– nu heeft Marie mij daarstraks opgebeld...

...
(Stem aan de andere kant: getier en geroep. Riek legt de hoorn op de tafel en gaat een eind daarvandaan op een stoel zitten wachten tot ze klaar is)

Ik bel direct een paar advocaten...
Als dat waar is, wat je nu allemaal zegt.
En je zal kunnen gaan werken jongen...
Je hebt nog nooit gewerkt, dus dat gaat pijn doen...
Mijn hele leven heb ik je een hand boven het hoofd moeten houden. Je verdedigen. Omdat ik medelijden met je had. Om dat verhaal van je moeder die door die bestelwagen was geschept toen ze van de parkeergarage naar de supermarkt liep. Ik vond dat een verschrikkelijk verhaal. Ik had met je te doen.
Maar je kan niks!
Alles wat je aanpakt mislukt.
Die firma met die brillenkokers en die pennenzakken met opdrukken van snoep en ijsmerken... Je kon dat zelfs nog niet gratis aan een bedelaar kwijt... en ik jou maar verdedigen bij m'n vader: 'Ja, maar papa hij heeft nu 's een idee'... Vijf containers hebben we moeten laten verbranden van die rommel, dat alleen al kostte een fortuin...

Gerda!

Niks ben je!

Gerda!

Niks zonder mij.

Ken je dat verhaal van koningin Wilhelmina!?

Je pakt overal alles weg.
Je brengt nooit iets terug.
Of het is kapot.

Gerda?
Koningin Wilhelmina; ken je die?

Ik bel direct meester Van Overloop...

Riek *(Legt de telefoon maar weer neer. Direct gaat de telefoon opnieuw. Riek pakt 'm op legt 'm meteen open naast het toestel op de tafel. Gaat op zijn stoel zitten wachten op de rest van de uitval van Gerda, die niet komt...)*

Marie Meneer verhoef?
Papa...

Riek *(Spurt naar de telefoon)*
Ja!? Hallo...
Marie?
Goed dat je belt...

Waar ben je? Ik kom je...

Wat?

Ja, kom maar.

Kom maar...

Ja! Nu onmiddellijk...

Kom.

Kom.

Ik doe de deur wel...

(Hangt op en zet de deur open. Gaat de kamer op orde brengen. Plots staat er een meisje in de deuropening. Na een paar seconden ziet Riek zijn dochter.)

Frieda *(Gebaart dat de muziek uit kan)*

Weet u...

Als je zo ineens uit je leven wordt weggehaald...

Je steekt de straat over en... Bhaff! Bestelwagen...

Terwijl uw kind nog in de auto in die parkeergarage zit...

Dan word je helemaal wild van binnen.

Dan wil je, dan wil je...

Je wil... je wil d'r bij blijven, het aanraken, koesteren, helpen...

Maar je kan niet!

Je kan niet meer...

Je kan niks meer...

(Begint existentieel te huilen)

(Loopt gegeneerd naar achter)

Doe maar verder.

Vader en dochter omhelzen elkaar